
Naczelna Rada Adwokacka : [uchwały]

Palestra 12/4(124), 111-117

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

odwiedzin adwokatów, przy czym nie tylko samych reprezentantów władz adwokatury, odwiedzin na co dzień, w dni robocze, wypełnionych wyszukiwaniem nowych wartości z doświadczeń zawodowych, wzbogacających poglądy na zagadnienia adwokatury, doskonalących styl pracy zawodowej obu stron. Zdobyte te przeniosą łatwo na teren własny szerokie rzesze adwokatów, a nawiązane osobiste kontakty koleżeńskie będą gwarancją trwałości dorobku tych poczyniń.

Trudności dewizowe, zmniejszając nasilenie wyjazdów za granicę, nie sprzyjają oczywiście wzmożeniu wyjazdów liczniejszych, zorganizowanych grup. Tym szerzej zatem mogłyby w tym celu być wykorzystane przez adwokatów ich przygodne, prywatne wyjazdy za granicę. Prywatny charakter tych wyjazdów nie kolidowałby z taką misją społeczną. Adwokat zawsze reprezentuje swój zawód wobec wszystkich, w każdym czasie i w każdym miejscu, a nie tylko wtedy, gdy ma na sobie toę.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

1. OD DECYZJI KIEROWNIKA ZESPOŁU ADWOKACKIEGO I OD UCHWAŁ ZEBRANIA ZESPOŁU, UDZIELAJĄCYCH NA MOCY ART. 29 U.O. U.A. ADWOKATOWI-CZŁONKOWI ZESPOŁU LUB APLIKANTOWI ADWOKACKIEMU OSTRZEŻENIA, NIE PRZYSŁUGUJE ODWOŁANIE.

(uchwała Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 8 lutego 1968 r.)

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu pisma Rady Adwokackiej w A z dnia 27 grudnia 1967 r.,

postanowiło:

wyjaśnić, że od decyzji kierownika zespołu adwokackiego i od uchwał zebrania zespołu, udzielających na mocy art. 29 u.o. u.a. adwokatowi-członkowi zespołu lub aplikantowi adwokackiemu ostrzeżenia, nie przysługuje odwołanie.

Uzasadnienie

Rada Adwokacka w A pismem z dnia 27.XII.1967 r. zwróciła się do Prezydium NRA z prośbą o wyjaśnienie, czy od ostrzeżenia udzielonego członkowi zespołu na podstawie art. 29 u. o. u.a. przez zebranie zespołu przysługuje odwołanie do rady adwokackiej, a od ostrzeżenia udzielonego przez kierownika zespołu — do zebrania zespołu.

Prezydium NRA zważyło, co następuje:

Ostrzeżenie udzielone adwokatowi-członkowi zespołu adwokackiego przez zebranie zespołu bądź przez kierownika zespołu w trybie art. 29 u. o. u.a. nie jest karą dyscyplinarną, lecz ma jedynie na celu zwrócenie uwagi adwokatowi — w drodze porządkowej — na niewłaściwość jego zachowania się czy postępowania w wypadku drobniejszych wykroczeń nie mających cech przewinienia dyscyplinarnego w rozumieniu art. 93 u.o. u.a. Uprawnienia powyższych organów zespołu adwo-

kackiego stanowią wyraz dyskrecjonalnej władzy tych organów — analogicznie jak to miało miejsce przy uprawnieniu dziekana rady adwokackiej w trybie art. 59 u.o u.a. z roku 1950. Z tych też względów uchwała Wydziału Wykonawczego NRA z dnia 5.IX.1958 r. („Palestra” z 1959 r. nr 2—3, str. 118) stwierdzająca, że od ostrzeżenia dziekańskiego udzielonego w trybie art. 59 u.o u.a. odwołanie nie przysługuje, jest nadal aktualna i ma zastosowanie do wypadków udzielania ostrzeżeń w trybie art. 29 obecnie obowiązującej u.o u.a.

2. DORECZANIE ODPISÓW ORZECZEŃ DISCYPLINARNYCH KIEROWNIKOM ZESPOŁÓW ADWOKACKICH

(uchwała Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 8 lutego 1968 r.)

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, po szczegółowym przedyskutowaniu poglądów zawartych w referacie adw. Sarnowskiego i koreferacie adw. Krzemieńskiego w sprawie doręczania odpisów orzeczeń dyscyplinarnych kierownikom zespołów adwokackich,

postanowiło:

wyjaśnić, że:

1. przepis art. 5 k.p.k. ma zastosowanie w postępowaniu przed komisjami dyscyplinarnymi w zakresie obowiązku zawiadomiania kierowników zespołów adwokackich o prawomocnym ukaraniu członków danego zespołu adwokackiego;
2. zawiadomienie powyższe powinno nastąpić przez doręczenie kierownikowi zespołu adwokackiego odpisu sentencji prawomocnego orzeczenia;
3. doręczone w wyżej wskazanym trybie orzeczenia dyscyplinarne kierownicy zespołów adwokackich powinni traktować jako materiały poufne;
4. dziekani rad adwokackich, wydając zarządzenia przewidziane w § 52 rozporządzenia o postępowaniu dyscyplinarnym w sprawie zatarcia skazania, gdy ukarany adwokat, którego zatarcie skazania dotyczy, jest nadal członkiem tego samego zespołu adwokackiego — powinni doręczać zarządzenia w powyższym przedmiocie kierownikowi tego zespołu.

Uzasadnienie

Na zgromadzeniach delegatów wojewódzkich izb adwokackich w 1967 r. oraz na ogólnokrajowej naradzie prezesów wojewódzkich komisji dyscyplinarnych i rzeczników dyscyplinarnych w październiku 1967 roku wysunięto postulat, aby wojewódzkie komisje dyscyplinarne zawiadamiały kierowników zespołów adwokackich o wynikach postępowania dyscyplinarnego przeciwko członkom danego zespołu adwokackiego.

Prezydium NRA zważyło, co następuje:

Zgodnie z § 4 rozp. o postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim rozprawa przed komisją dyscyplinarną jest jawna dla członków adwokatury.

Na zasadzie § 26 ust. 1 cytowanego rozporządzenia komisja dyscyplinarna obowiązana jest zawiadomić o terminie rozprawy kierownika zespołu adwokackiego, którego członkiem jest obwiniony. Skoro więc, zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami, kierownik zespołu adwokackiego może być obecny na rozprawie dyscypli-

narnej dotyczącej członka danego zespołu adwokackiego, to fakt doręczenia temu kierownikowi sentencji orzeczenia nie będzie kolidował z przepisami rozporządzenia o postępowaniu dyscyplinarnym. Więcej nawet, powyższy obowiązek doręczenia wyniku wyraźnie z przepisu art. 5 k.p.k. w związku z § 1 ust. 2 cytowanego rozporządzenia.

Do podstawowych obowiązków zebrania zespołu adwokackiego należy kontrola i ocena członków zespołu i aplikantów adwokackich pod względem zawodowym, etycznym i społecznym. Spełnienie tych zadań byłoby bardzo utrudnione, a nawet uniemożliwione, gdyby kierownik zespołu nie znał faktów naruszenia przez członka zespołu zasad godności i etyki zawodu oraz treści orzeczeń skazujących. Skoro § 51 rozp. o postępowaniu dyscyplinarnym wkłada na organa samorządu adwokackiego obowiązek przesyłania prawomocnego orzeczenia skazującego adwokata (na kary wymienione w § 50) kierownikowi zakładu, w którym zatrudniony jest obwiniony adwokat, to tym bardziej od obowiązku tego nie mogą być zwolnione organa samorządu w stosunku do kierownika zespołu.

Jest rzeczą oczywistą, że znajdujące się w dyspozycji kierownika zespołu adwokackiego materiały dotyczące skazania członka zespołu mają charakter poufny i powinny być w sposób właściwy zabezpieczone przed udostępnianiem ich osobom niepowołanym.

Przestrzeganie przez wojewódzkie komisje dyscyplinarne postanowień § 5 k.p.k. na zasadach określonych w niniejszej uchwale będzie miało duże znaczenie w zakresie profilaktyki przewinień dyscyplinarnych, gdyż pozwoli kierownikom zespołów adwokackich na roztoczenie opieki i nadzoru nad adwokatami, których postępowanie koliduje z zasadami etyki i godności zawodu.

W razie zatarcia skazania dyscyplinarnego w trybie § 52 rozp. o postępowaniu dyscyplinarnym i otrzymaniu o tym zawiadomienia od dziekana rady adwokackiej, kierownik zespołu powinien usunąć z akt zespołu odpisy właściwej sentencji skazującej.

**3. ADWOKAT-CZŁONEK ZESPOŁU ADWOKACKIEGO
W RAZIE ZAWIESZENIA GO W CZYNNOŚCIACH ZAWODOWYCH,
NIE MOŻE OBEJMOWAĆ STANOWISK WYMIENIONYCH W ART. 70 U. O U.A.
W ŚWIETLE TEGO WYJAŚNIENIA OBJĘCIE STAŁEGO ZATRUDNIENIA
W PRZEDSIĘBIORSTWIE PAŃSTWOWYM MUSI POWODOWAĆ SKREŚLENIE
Z LISTY CZŁONKÓW ZESPOŁU**

(uchwała Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 7 marca 1968 r.)

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania adw. AB od uchwały Rady Adwokackiej w X z dnia 30 sierpnia 1967 r. skreślającej wyżej wymienionego z listy członków Zespołu Adwokackiego Nr 9 w X,

postanowiło:

odwołanie adw. AB pozostawić bez uwzględnienia.

Uzasadnienie

Adw. AB, członek Zespołu Adwokackiego Nr 9 w X, w związku z toczącą się przeciwko niemu sprawą karną z art. 38 m.k.k. (7 zarzutów) i art. 148 § 1 k.k. (dwa zarzuty) oraz w związku z wszczętym — w powiązaniu z tą sprawą — postę-

powaniem dyscyplinarnym, został postanowieniem Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej w X z 21.VI.1966 r. KD 9/66 zawieszony tymczasowo w czynnościach zawodowych. Dla uzyskania środków do życia adw. AB podjął pracę stałą w Fabryce Samochodów w X w charakterze rewidenta w dziale kontroli.

Rada Adwokacka wychodząc z założenia, że niedopuszczalne jest zajmowanie stanowiska pracownika przedsiębiorstwa także przez adwokata tymczasowo zawieszono w wykonywaniu zawodu, uchwałą z 30.VIII.1967 r. skreśliła adw. AB z listy członków Z.A. Nr 9 w X.

W odwołaniu od tej uchwały adw. AB podnosi, że brak środków utrzymania zmusił go do podjęcia pracy w Fabryce Samochodów w X.

Prezydium NRA zważyło, co następuje:

W uchwale z 20.V.1965 r. („Palestra” nr 9 z 1965 r., str. 62) Prezydium NRA wyjaśniło już na podstawie art. 55 ust. 1 pkt 4 u.o u.a., że adwokat-członek zespołu adwokackiego, w razie zawieszenia go w czynnościach zawodowych, nie może obejmować stanowisk wymienionych w art. 70 u.o u.a. W świetle tego wyjaśnienia objęcie przez odwołującego się stalego zatrudnienia w przedsiębiorstwie państwowym musi powodować jego skreślenie z listy członków zespołu.

Zaznaczyć należy, że w zależności od wyników postępowania karnego i dyscyplinarnego powstanie możliwość rozważenia sprawy ponownego przyjęcia adw. AB do zespołu.

4. ZGŁASZANE PRZEZ ADWOKATÓW JAKO PEŁNOMOCNIKÓW WNIOSKI O ZASĄDZENIE KOSZTÓW PROCESU POWINNY BYĆ POPARTE SPISEM KOSZTÓW, ZAWIERAJĄCYM USTALONE PRZEZ KIEROWNIKÓW ZESPOŁÓW OPŁATY ZA PROWADZENIE SPRAWY ORAZ PONIESIONE WYDATKI.

(uchwała Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 7 marca 1968 r.)

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy wysokości zasądanego przez sądy stronom zwrotu opłat zespołów adwokackich za prowadzenie spraw, na podstawie art. 55 ust. 1 pkt 4 u.o u.a.

postanowiło:

wyjaśnić, że zgłaszane przez adwokatów jako pełnomocników wnioski o zasądzenie kosztów procesu powinny być poparte spisem kosztów, zawierającym ustalone przez kierowników zespołów opłaty za prowadzenie sprawy oraz poniesione wydatki.

Uzasadnienie

Według § 10 obowiązującego poprzednio rozporządzenia z 22.IV.1961 r. w sprawie wynagradzania adwokatów (Dz.U. Nr 24, poz. 118) sąd przy zasądzaniu kosztów procesu od przeciwnika (art. 98 k.p.c.) i ustalaniu wysokości kosztów postępowania karnego (art. 448 lit. „h” k.p.k.) nie był związany, jeśli chodzi o wysokość wynagrodzenia adwokackiego, umową zawartą między zespołem lub adwokatem a klientem i mógł według własnego uznania ustalić — w granicach stawek określonych w tym rozporządzeniu — wysokość tego wynagrodzenia.

Powyższy przepis nie został recypowany przez obecnie obowiązujące rozporządzenie z 21.XII.1967 r. w sprawie opłat za czynności zespołów adwokackich (Dz.U. Nr 48, poz. 241), wobec czego uznać należy, że strona może się domagać zasądzenia od jej przeciwnika procesowego ustalonych przez zespół opłat. Odzyskał obecnie aktualność wypowiedziany już przedtem przez Sąd Najwyższy pogląd, że sąd nie może odmówić zasądzenia kosztów adwokackich w wysokości rzeczywiście umówionych w granicach taryfy i nie jest uprawniony do oceny, czy koszty te odpowiadają nakładowi pracy adwokata i zawilności sprawy (vide orzeczenia SN: z 31.III.1955 r. I CZ 316/54, OSN poz. 89/1955; z 10.III.1954 r. II C 3/1954, „Państwo i Prawo” nr 2/1955, str. 337; z 16.II.1955 r. III Cz 14/1955, „Państwo i Prawo” nr 7—8/1955, str. 297).

W świetle powyższego, na podstawie obecnie obowiązujących przepisów, adwokat może uzyskać dla reprezentowanej przez siebie strony całkowity zwrot opłat za prowadzenie spraw, ustalonych w zespole, jeżeli nie ograniczy się do wniosku o przyznanie kosztów według norm przypisanych, lecz złoży sądowi (do spraw cywilnych por. art. 109 k.p.c.) spis kosztów z uwidocznieniem opłat zespołu. Leżeć to będzie w interesie klientów, bo jak wykazuje praktyka, sądy z reguły przyznają zwrot kosztów adwokackich w niższej kwocie, niż wynoszą umówione w zespole opłaty.

5. ANALIZA PRACY „PALESTRY” I JEJ DALSZA DZIAŁALNOŚĆ

(uchwała Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 7 marca 1968 r.)

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, po dokonaniu analizy pracy „Palestry” za lata 1966 i 1967 oraz po podsumowaniu dyskusji przeprowadzonej na posiedzeniu w dniu 22 lutego 1968 r. i w dniu dzisiejszym,

postanowiło:

1. uznać, że Komitet Redakcyjny „Palestry” w zasadzie prawidłowo realizował zadania nakreślone przez Prezydium NRA w uchwałach z dnia 17.XII.1964 r. i 23.II.1967 r.;
2. uznać, że dalsza działalność „Palestry” powinna realizować wyżej wymienione uchwały, mając na uwadze w szczególności konieczność:
 - a) rozszerzenia tematyki związanej bezpośrednio z pracą zespołów i pracą zawodową adwokatów,
 - b) publikowania w większym zakresie orzecznictwa komisji dyscyplinarnych,
 - c) wprowadzenia form publicystycznych uatrakcyjniających wiadomości i informacje zawarte w miesięczniku,
 - d) rozwijanie form łączności redakcji z czytelnikami,
 - e) skrócenia — w miarę możliwości — okresu przygotowywania materiału do druku;
3. zobowiązać Komitet Redakcyjny do regularnej analizy kierunków działania i wytyczania sposobów realizacji uchwał Prezydium NRA o kierunkach pracy „Palestry”;
4. uznać za celowe zapraszanie Przewodniczącego Komitetu Redakcyjnego lub członków Kolegium na niektóre posiedzenia Prezydium NRA.

Uzasadnienie

Prezydium NRA uchwałą z dnia 17.XII.1964 r. ustaliło zadania i charakter miesięcznika „Palestra”. W uchwale tej podniesiono, że:

- a) „Palestra” powinna być wyrazicielem polityczno-społecznej funkcji adwokatury i przyczyniać się do aktywnego udziału jej w życiu polityczno-społecznym,
- b) powinna być w niej w szerokim zakresie omawiana tematyka wiążąca się z wykonywaniem zawodu adwokackiego,
- c) nie powinno to, oczywiście, wyłączyć tematyki ogólnoprawnej, a zwłaszcza z zakresu tych dziedzin prawa, które w praktyce adwokackiej odgrywają szczególnie dużą rolę (prawo cywilne i karne),
- d) powinno się dążyć do pełnej realizacji reformy adwokatury, uwzględniając zagadnienie form organizacyjnych wykonywania zawodu (zespoły),
- e) należy w pewnym sensie zwracać uwagę na zagadnienia obsługi prawnej jednostek gospodarki uspołecznionej, a w szczególności na zagadnienia związane z radcostwami prawnymi,
- f) pismo powinno się zajmować problemami bytowymi adwokatury (np. taksą, rentami, podatkami itp.),
- g) „Palestra” jest organem NRA, z czego wynika, że powinna ona być organem publikującym stanowione przez samorząd prawo o adwokaturze (uchwały, regulaminy, instrukcje),
- h) prowadzona też będzie kronika życia adwokatury (chodzi o informację z życia izb, sprawozdania z plenarnych posiedzeń, zgromadzeń),
- i) orzecznictwo SN należy uwzględniać tylko w zakresie problematyki adwokackiej i — w miarę możliwości — z glosami,
- j) przedmiotem specjalnej troski powinna być rubryka pytań i odpowiedzi prawnych.

Uchwała ta nie straciła do dziś na swej aktualności. Jednakże widoczne jest opuszczenie pewnego dość zasadniczego elementu, mianowicie problematyki orzecznictwa komisji dyscyplinarnych. Potrzeba publikowania orzecznictwa dyscyplinarnego jest oczywista.

Drugą wadą tej uchwały jest brak zwrócenia uwagi na istnienie pewnych różnic w ważności wymienianej problematyki. Zachowanie stosownej proporcji między poszczególnymi problemami jest konieczne, w przeciwnym bowiem razie pismo straci swój charakter i stanie się odpowiednikiem innych pism prawniczych. Fakt ten godziłby w istnienie realnej potrzeby utrzymywania pisma adwokackiego, jakim jest „Palestra”.

Prezydium NRA dokonało w roku 1966 analizy pracy zespołu redakcyjnego. Ocena dotyczyła roku 1965. Przyjęto, że pierwotnie zakreślone zadania są nadal aktualne i że praca zespołu redakcyjnego jest prawidłowa.

Obecnie została dokonana ocena za lata 1966 i 1967. Ogólna ocena roczników 1966 i 1967 „Palestry” z punktu widzenia jej roli jako narzędzia socjalistycznych przeobrażeń w adwokaturze jest pozytywna. Proporcje materiałów typu informacyjnego, instruktażu i pogłębionej analizy nie wykazują odchyień w żadnym kierunku. Krąg współpracowników pisma ulega poszerzeniu. Na uwagę zasługuje zwłaszcza wzrost liczby adwokatów zamieszczających swe materiały w „Palestrze”. Formalno-redakcyjne cechy miesięcznika nie budziły i nie budzą zastrzeżeń.

Niezbędne jest wyznaczenie pewnej określonej proporcji, która ma istnieć mię-

dzy poszczególnymi tematami wymienionymi tak obszernie w uchwale z 1964 r. Palmę więc pierwszeństwa w tej tematyce powinny mieć następujące działy:

- a) tematyka adwokacka (funkcja polityczno-społeczna adwokatury, wykonywanie zawodu, organizacja zespołów itp.),
- b) orzecznictwo dyscyplinarne i SN w sprawach adwokackich,
- c) uchwały, regulaminy, instrukcje uchwalane przez NRA,
- d) pytania i odpowiedzi prawne.

Odnosi się wrażenie, że pismo jakby unikało problematyki kontrowersyjnej. Coraz więcej utartych ścieżek, a coraz mniej nowych, ciekawych rozwiązań. Gdyby ta sytuacja miała się utrzymać, to „Palestra” stałaby się po prostu biuletynem informacyjnym, co przecież wcale nie leży w sferze naszych zamierzeń.

Do NRA docierają głosy działaczy samorządowych, którzy żalą się, że „Palestra” w zasadzie nie uczestniczy w polemice dotyczącej adwokatury.

Znacznego ożywienia wymaga dział dotyczący życia izb adwokackich. Z niektórych izb „Palestra” nie otrzymuje żadnych wiadomości kronikarskich. Nie znaczy to jednak, żeby w izbach tych nic się nie działo. Po prostu brak takich informacji jest wynikiem niedoskonałej pracy korespondenta terenowego.

Bardzo przychylnie przyjęte zostały przez czytelników wydane dotychczas przez „Palestrę” wkładki. Ta akcja musi być kontynuowana i poszerzana. Celowe wydaje się opracowanie w tym względzie „małego planu wydawniczego”.

Ponadto Prezydium NRA postanowiło powołać do Kolegium Redakcyjnego „Palestry” — jako trzeciego członka — adw. Kazimierza Łojewskiego, a do Komitetu Redakcyjnego adwokatów: Stanisława Garlickiego, Jacka Wasilewskiego i Ryszarda Sicińskiego.

ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO W SPRAWACH ADWOKACKICH

WYROK SĄDU NAJWYŻSZEGO
z dnia 9 września 1967 roku
(RAD 14/67)

Adwokat wyznaczony do obrony z urzędu dla oskarżonego, który nie jest w stanie bez uszczerbku utrzymania ponieść kosztów obrony (art. 80 § 1 lit. b) k.p.k.), powinien pełnić obowiązki obrońcy do końca, a więc w zasadzie aż do zakończenia sprawy, chyba że sąd zwolni go wcześniej od tych obowiązków (art. 22 ust. 3 u.o.u.a.) albo że oskarżony zrzeknie się obrony z urzędu. W tym ostatnim wypadku adwokat powinien jednak zawiadomić sąd o takim zrzeczeniu się oskarżonego, analogicznie jak w wypadku wygaśnięcia pełnomocnictwa.

Wyznaczenie obrońcy z urzędu w trybie art. 80 § 1 pkt 6 k.p.k. (obrona fakultatywna) rozciąga się zarówno na postępowanie przed sądem pierwszej instancji, jak i na postępowanie rewizyjne, albowiem prawo oskarżonego do korzystania z pomocy obrońcy, przewidziane w art. 76 § 1 k.p.k. i podniesione nawet do rangi zasady konstytucyjnej (art. 53 ust. 2 Konstytucji PRL), rozciąga się na obie instancje sądowe.

Z uzasadnienia:

Adwokat AB stanął pod zarzutem naruszenia swych obowiązków zawodowych polegającego na tym, że w lecie 1965 r., będąc ustanowiony przez